

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.
★
Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3-50
Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

ELŐFIZETÉSEK FELVÉTELÉNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beküldés a Fazekas-utcaról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytőzsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

Két szabadságharc.

Írta: Kossuth Ferenc.

Kassa, nov. 15.

Rákóczi—Kossuth. Rodostó—Turin; nagy győzelmek után — a majtényi és a világosi sik!

A tömeg kezdeményezte mind a két szabadságharcot, fegyver nélkül, pénz nélkül. A nép vitta meg mind kettőt; jogok nélkül Rákóczi alatt; a népjogok pirkadó hajnalán Kossuth Lajossal.

Rákóczi, saját harcoló jobbágyait a háboru folyamára felmenté a földesuri terhek alól. 1709-ben megadta azt a jogot a jobbágyoknak, hogy a haza védelmére földesura akarata ellen is fegyvert foghasson; s a háboru végére a hűségesen harcoló jobbágyoknak megígérte, hogy általuk szabadon választott községekben lesznek telepítve, melyek oly jogokat fognak nyerni, mint a hajdu városoknak van.

Kossuth Lajos a háboru előtt szabadította fel a népet s teremtette meg a jogegyenlőséget.

Rákóczi alatt a jogok, mint jutalom, Kossuth vezetése alatt a jog, mint megszerzett tulajdon állott a nép előtt.

A kurucoknak a jogot meg kellett érdemelni, a honvédeknek meg kellett védelmezni.

Nagy különbség van tehát a két küzdelem közt és mégis nagy a hasonlatosság.

A nép csodálatos önfeláldozással vivja meg a két harcot és mind a két harcot megalkuvás követi: Rákóczi harcát a szatmári béke; 1849-et pedig 1867.

A Habsburgoktól független Magyarország elbukott mind a két harc után; az első után pestis tizedelte az ország népét, az utolsó után a hóhér pallosa: de mind a kettő után megnyílt az alkotmányos küzdelem útja.

Monebant vistigia morientis libertatis!

A haldokló szabadság feltámadott és nemzedékről-nemzedékre száll a kötelesség kivívni azt, amiért Rákóczi és Kossuth szenvedtek!

— A választójogi reform. Bécsből jelentik, hogy a képviselőház mai ülésén a részletes vita során az összes kisebbségi indítványok elvetésével, elfogadták a választójogi reformra, a mandátumok számára és felosztására vonatkozó bizottsági javaslatokat és megkezdték a választói jogosultságra és a választás idejére vonatkozó törvényjavaslatok tárgyalását.

Szellemi munkások ébredjétek!

Írta: Dr. Hódy Lajos.

Találomra jegyezte meg nemrég egy kiváló politikusunk, hogy a legutóbb lezajlott néhány évtized a szociális kialakulások korszaka volt s ennek a kialakulásnak kiemelkedő mozzanata, hogy a munkások, a nagy töke által lenyűgözött és kihasználott emberek, állandó és fokozatos harcok árán, de mégis tért hódítottak maguk számára, kiküzdve az emberi jogokból annyit, amennyit a társadalom minden egyede legalább is megkövetelhet.

Elérték ezenfelül azt, hogy bérmozgalmaikkal, törekvéseik és kívánságaik szakadatlan hangoztatásával ébren tartják a társadalom érdeklődését, foglalkoztatják az államot, a törvényhozást s ügyük ma már nem is munkás kérdés, hanem olyan probléma, amelynek megoldására minden faktor egyesült erővel törekszik. Szóval a munkások öntudatra ébredtek s ennek tudnak érvenyt is szerezni.

Tekintsünk szét ezzel szemben a szellemi munkásság óriási táborában s szívünk csak keserűséggel telik el. Százszázra rug az ország intelligens elemeiből álló tisztviselői kar, beleszámitva az állami, a törvényhatósági, a városi és a községi tisztviselőket, egyházi, felekezeti hivatalnokokat, az óriási pénzintézetek, bankok, takarékpénztárak, cégek, vállalatok, gyárak és ipartelek megszámlálhatatlan alkalmazottait s nem látjuk náluk, bennük az erőnek nyilatkozását.

S miért?

Mért nem vesznek példát a munkás szervezetektől, nem tömörülnek áttörhetetlen falanxokba, amelyeknek tömeghatása rég kipróbált módszeren alapszik s eredménye elvitázhatatlan?

Hol és miáltal van szabályozva a tisztviselő helyzete? Sehol és semmi által.

Lám ipartörvényünk (különösen majd a módosított) megállapítja, ki a segéd, ki a tanonc; a munkaidő maximuma fixirozva van; a munkaadók és munkások viszonyát szabályok határozzák meg, a kormány garanciája mellett kötött szerződések állapítják meg, hány tanoncot tarthat egy-egy munkaadó, kit milyen feltétel mellett alkalmazhat éjjeli munkára, sőt ma már ott tartunk, hogy a sztrájkháboru végén kötött béke pontozataiba be van iktatva a bérmenyiség

megállapítása, amelyet a kormányhatóság garantál.

Van-e vajjon a tisztviselők joga valahol is szabályozva? Létezik-e valamelyes egyezmény erre nézve, ami biztosítékul szolgál?

Állami tisztviselőinknél a szolgálati pragmatika a jövő zenéje, előlépése főnökeiktől függ. A törvényhatósági tisztviselő sorsát a nepotizmus tartja a kezében, amugy is ki lévén szolgálatva az időszaki választás esélyeinek. S mit szóljunk végül a magantisztviselők helyzetéről? Évek hosszu során át panaszkodnak, jajszavuk mégis eredménytelenül tűnik el a semmiség végtelenébe.

Nézzük csak, mi lesz abból a fiatal emberből, a ki szakiskoláit elvégezve, nagy reményekkel megy neki az életnek? Bekeült valami bankba, irodába és — cimirásra használják, tanulni akkor tanulhat, ha éjt nappalá téve saját szorgalmából sajátit el valamit, vagy ha a véletlen egy szamaritánus főnök kezei alá juttatja, aki munkaidőn kívül oktatja, mutogat neki egyet-mást. Egyébként robotol, dolgozik rogyásig, ólom lábón halad fizetés tekintetében, mert hiszen nincs egyezmény, nincs megállapítás! Hasztalan várja megfeszített munkájának erkölcsi, vagy anyagi elismerését, megrokkann, előregszik s még az a tudat sem lelkesíti, hogy erői fogytán jól megérdemelt nyugalomba vonulhat.

Tisztán áll előttünk, hogy a munkások elért eredményeiket az összetartás erejének, a tömörülés és kitartás együttes hatásának köszönhetik. Lehetetlen, hogy a tisztviselők ne tudnának tudatára ébredni annak a körülménynek, hogy a szerencsés példát okosság elfogadni és azt követni kell.

Összetartás legyen a jelszó, amelyet mindannyian kitűzünk; szervezkedés, ami egyedül válik hasznunkra, tömörülés, ami által győzedelmes harcot vívhatunk s megszerezünk vele minden jogunkat.

Tisztviselők ébredjétek! Tisztviselők tartsatok össze! Csak együttes erőnek van hatása! A győzelem pálmája így a miénk

Kulisszatitkok a kassai főispánság ügyében.

Miért késik a kinevezés?

Az újságíró nem valóságos belső titkos tanácsos, sem esküt, sem fogadalmat nem tesz, hogy értesüléseit, ha a szükség úgy kívánja, a nyilvánosság elé vigye. A kassai főispáni szék betöltése dolgában több oldalról oly információt szereztünk, hogy azoknak publikálása érdekelheti a közönséget. Érdekelheti, mert az utód személye nem

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy alkalmam volt egy táljai nagy szőlő birtokosnak az 1903-ik évi termését megvenni, amelyet a következő árak mellett árusítom:

I liter
Táljai szamora
morodni
I korona.

üvegre betét 10 fillér.

Biszterszky Róbert
fűszerkereskedő.

üvegre betét 10 fillér.

I liter
Táljai szamora
tali
80 fillér.

KASSA, Fő-utca 22 szám (a kissétátérrel szemben).

lehet közömbös a közönségre", mint azt nemrég a Stekker-Szauberer lapja mondotta.

Körülbelül abban az időben, mikor Rakovszky Endre felmentése a hivatalos lapban megjelent, Halmos Károly dr. bizottsági tag nagy garral berontott Eder Ödön polgármesterhez:

— Akar főispán lenni?

Csak így foghegyről vetette oda a kérdést, mintha már is ott rejtegetné mellény zsebében a kinevezési diplomát. — Eder polgármestert kissé meglepte úgy a hang, mint a mód, melylyel erről a nem halmoskárolyokon muló kérdéstről beszélt neki a kis képzeldő s körülbelül azt felelte:

— En ha főispán akarok lenni, nem atulról, de felülről akarok lenni.

Halmos erre futott, rohant s megmozgatta Szauberer Bélát, ivet csináltatott, melyben rendkívüli közgyűlés összehívását kéri a polgármesternél. Az ivet sikerült a lőcsei házban II bizottsági taggal aláírni. Stekker Károlylyal azonban szándékosan nem íratják alá az ivet. Neki más szerepet szántak. Elküldötték Budapestre puhatóldzni. Stekker meg is látogatta Hadik János gróf államtitkárt s vele hosszasan beszélt a külön választás ügyéről.

Hadik, azt beszél a „hivek", kegyelemben bocsátotta el s Stekker hazajött a feltételes vívmánnyal: ha Kassa közgyűlésének többsége úgy óhajtja, a kormány nem idegenkedik attól, hogy Kassa külön főispánt kapjon. Mi igaz ebből, nehéz ellenőrizni. De ha úgy volna, a kormány nem a legszerencsésebb információ után indult. Ha a kassai közönség népszavazással döntene ebben az ügyben, másként festene a kívánság. A nagyközönség pedig valami, azt számításán kívül még a népszerűségben uszó nemzeti kormány sem hagyhatja, különösen Kassán, hol csupán a nagyközönség hazafiságán mulott, hogy a törvénytelen kormány sem katonát, sem ujoncokat nem kapott.

Ha van elismerést érdemlő érdem, az a nagyközönséget illeti. A nagyközönség szava pedig ellene szól a különválasztásnak.

A Stekker és Hadik között történt állítólagos beszélgetés ma közbeszéd tárgya. Mi igaz belőle, ki fog derülni? Ha nem felel meg a valóságnak, mi örülünk neki a legjobban. Tény azonban, hogy közgyűlés előtt ezzel korteskedik néhány ur, sőt ráadásul azzal is, hogy az első külön kassai főispán Stekker Károly volna. Nos, hogy megirtuk információnkat, a közbeszédet, talán hasznos lesz az ügy tisztázása szempontjából.

A Kazinczy-kör és Kassa irodalmi élete.

A K. H. egy névtelen cikkben reflektál a Napló hasábjain megjelent közleményekre, melyekkel az alvó Kazinczy-kört akartuk dermedtségéből feleleveníteni. Mi azonban a névtelenség leple alól is kiátjuk, — nem a lólábat, — hanem a cikkirő érdekeltégét, melynek folytán óvatosan kerülgeti a vezető elemek tehetetlenségét és másról beszél — ha a bor árát kéri.

Mi nyíltan kimondtuk, hogy a kör vezetése rossz kezében van s a cikk iró ur erre csak annyiban reagál, hogy haragszik az igazmondásunkért. Hanem a ki harag-

szik, annak nincs igaza, bárha a jelen esetben a bárányszelidség sem használta a cikkirő urnak, mert semmiképp sem tudna az igazát kimutatni.

Azt mondja például, hogy írjuk meg: „mik lennének azok a teendők, amik Kassa irodalmi életét előbbre vinnék." Erre válaszul azt adhatnók, hogy hiszen első cikkünk óta mindéig csak tanácsokkal szolgáltunk, a miyetén irányban való vezetésre, de jobb, ha magát a cikkirő urat idézzük, aki ismét azt mondja, hogy ne írjunk neki recepteket, mert „az ilyen receptfeleket megírni nem nehéz. De tessék a felvetett pro- pozíciót meg is valósítani."

Hát kérjük átvisszát, ha ez nem galimatias, akkor a Dóm nagytornya tojasos piskóta. Nem mondaná meg cikkirő ur, hogy kinek feladata a pro- pozíciókat megvalósítani? No ne fáradjon, megmondjuk mi! A vezetőségnek. Igen csakis a vezetőségnek és nem a receptirő „orvosoknak". Mert ha mi írjuk is a receptet, az összekotyvasztással a vezetőség foglalkozik, ő a gyógyszerész, ha mi orvosok vagyunk, ebben az esetben azonban ő a beteg is, akinek be is kell venni az előirt orvosságot, amitől majd a Kazinczy-kör fog meggyógyulni.

Ránk olvassa cikkirő ur, hogy a hírlapírók sem érdeklődnek a kör iránt s azon a gyászos közgyűlésen, melyen bátran be lehetett volna jelenteni a vezetőség szellemi csődjét, elmaradtak a hírlapírók is, kivéve a Napló és Kaschauer Zeitung szerkesztőit. Reméljük, ez nem a mi érdeklődésünk elleni érv akar lenni.

Azzal pedig, ha felvonultatja a kör tagjai sorába tartozó kassai előkelőségeket, úgy hisszük, ismét csak a vezetőség védelmére akar falanxot állítani, ami hiabavaló, mert annál inkább érheti a gáncs a vezetőséget, mennél több ilyen kiváló erővel és disszel rendelkezik a kör. Hiszen ép ez mutatja, hogy nem tagoknak vagyunk fogyatékán, hanem a jó vezetőségnek.

Ha pedig a cikkirő ur úgy találja, hogy egyület vezetni „nehézebb, mint megalakítani" tanácsolja négyszemközt azoknak a kiket illet, hogy vagy szedjék be ami orvosságunkat, vagy menjenek levegőváltásra s engedjék át a helyüket életerős, agilis embereknek, kiknek a vállal és azonföülül testrészei állják a rájuk nehezedő feladat terhét.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

A képviselőház ülése.

A képviselőház ma rövid formális ülést tartott, amelyen a pénzügyi bizottság a költségvetésről szóló jelentését beterjesztvén, elhatározta a Ház, hogy e héten több ülést nem tart és hogy a jövő héten hozzá fog a költségvetés tárgyalásához, amelyet azonban a delegacionális ülések alatt meg fog- nak szakítani.

Wekerle a királynál

Bécs, nov. 15.

Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap este Bécsbe érkezett. Wekerle ma délelőtt 11 órakor megjelent a Burgban, a hol kihallgatáson jelentkezett. Ő felsége a király nyomban fogadta Wekerlet és vele hosszasan konferált. Az audiencia tárgyát a közelgő delegacionális ügyek dolgai képezték. Wekerle a kihallgatás után a legközelebbi gyorsvonattal visszautazott.

Vizsgálat egy mandátum ellen.

A kuria ma hirdette ki a múlt héten tárgyalt nagyilondai választás ügyében az ítéletet, amely szerint etetés, itatás és vesztegetés miatt elrendeli ellene a vizsgálatot.

Felrobbant ház.

Budapest, nov. 15.

A Terézkeruton lévő s a MAV. tulajdonát képező sarokház ma reggel teljesen ismeretlen okból felrobbant. A robbanás oly erős volt, hogy a házban lévő üzlethelyiségeket mind szétvetette. A szomszédházak is jelentékeny sérülést szenvedtek. A robbanás két ember sebesülésével járt, akiknek nagyrésze jelentékenyen megsebesült. A sebesültek a házban lévő üzletek alkalmazottai. A rendőrség a rejtélyes ügyben nyomban szigorú vizsgálatot indított. A felrobbant ház nagyrésze teljesen rommá lett.

A vezérkar új főnöke.

A király parancsára!

Politikai nehézségek.

A tegnapi nap folyamán a király kihallgatáson fogadta azt a három tábornokot, kik a vezérkari főnöki állásra jelöltek gyanánt szerepeltek. Amint értesülünk, a kihallgatott három tábornok közül Konrad vállalkozott a vezérkari főnöki állás elfoglalására. Az állás betöltése körül felmerült nehézségek oly nagyok voltak, hogy csak a legfőbb hadur parancsszava volt képes azokat elhárítani és a tegnapi kihallgatás is aligha vezetett volna eredményre, ha a király nem el parancsoló jogával és nem alkalmazza azt Konrad tábornokkal szemben. Ezzel a kérdés katonai szempontból megoldottnak tekinthető, kétségtelen azonban, hogy a vezérkari főnök kinevezésénél a politikai momentumokat is tekintetbe kell venni. Amint értesülünk, a kérdés ezen oldala még nincsen tisztázva teljesen és ebben az irányban tárgyalások folynak az illetékes politikai tényszerzőkkel. A tegnapi kihallgatás után Konrad tábornok megjelent a közös hadügyminiszteriumban és két óránál hosszabb ideig tanácskozott Schönaiich közös hadügyminiszterrel.

A tegnapi minisztertanács.

A delegációk megnyitása.

A király trónbeszédét mond.

Tegnap délután négy órától hét óráig tartó miniszteri tanácskozás volt a miniszteri palotában, a minisztertanács az adminisztratív ügyekkel és a delegáció kérdésével összefüggő dolgokkal foglalkozott, a delegációkat e hónap 24-ikére Budapestre összehívják. Azok a hírek, hogy az irányadó körökben a mostani delegációkat a nyáron ülésezett országos bizottság folytatásának tekintik és így ezuttal elmarad a trónbeszéd tévesen alapulnak, immár kétséget sem szenved, hogy az uralkodó mindkét delegációt a megnyitás napján a budai várban össze fogja hívni és ahoz beszédet intéz, amelyben mint értesülünk hangsúlyozni fogja a hadseregéről való gondoskodás szükségességét és pillantást vet az általános külpolitikai helyzetre, a delegációk különböző bizottságának előadott, illetőleg azokat a képviselőket, akik az utolsó ülészakban előadók voltak, már beavattak egyes javaslatok ismeretébe, báró Aehrenthal külügyminiszter, ki a delegációs ülészak alatt Budapesten fog időzni, a budai várban kap lakosztályokat.

Wekerle a király előtt.

Jelentést tesz a delegációról.

Wekerle Sándor miniszterelnök holnap valószínűleg Bécsbe utazik, hogy jelentést

tegyen öfelségének a tegnapi tartott minisztertanács a delegációkra vonatkozó megállapodásairól.

Vidéki előfizetőinket, akik a kiadóhivatal felszólítását megkapták, tisztelettel felhívjuk, hogy a hátralék kifizetése iránt haladéktalanul intézkedni sziveskedjenek.

UJDONSÁGOK.

— **Abauj-Torna vármegye közgyűlése.** Abauj-Torna vármegye törvényhatósága november hó 27-én rendes közgyűlést tart. A közgyűlésen, ha csak addig az új főispán kinevezése meg nem történik, Puky Endre dr. alispán elnököl.

— **Ifjúsági élet.** A Kassai Jogász-Egylet Jog- és Társadalomtudományi Szakosztálya f. hó 16-án pénteken d. u. 6 órakor rendes ülést tart az akadémia 1. sz. termében. Az ülés tárgya a dr. Fényes Samu f. hó 8-án tartott előadása fölötti vita. Vendéget szívesen látnak.

— **A József kir. herceg szanatórium-egyesület szombati hangversenye** iránt széleskörű érdeklődés nyilvánul meg. A jótékony cél nagy jelentősége áthatotta városunk egész társadalmát úgy, hogy a hangversenyre szóló jegyek már nagyobbára elkelték. Nemcsak a nemes cél érdemli meg ezt a nagy érdeklődést, hanem a gondosan összeállított műsor is. Reméljük, hogy a Schaikház-diszterme ez alkalomból teljesen meg fog telni és nagyszámú közönség fog az előadott számokban gyönyörködni. A közönségesnél jóval nagyobb jelentősége van ennek a hangversenynek, amely minden mellékeél nélkül tisztán szenvedő embertársaink sorsán szándékozik enyhíteni és hozzá igyekszik járulni ahhoz a nagy küzdelemhez, amely a tudóveszszel szemben való védekezésül indult meg. Ezt a nagy és nemes célt minden jószívű ember csak támogatja, Hisszük is, hogy a szombati este az emberszeretet nevében nagy sikerrel fog végződni.

— **A kassai fűszerkereskedők társulatának tagjai** hétfő délután meglátogatták tanulmányozás céljából a Franck Henrik Fiai kassai pókavégyárát, hol őket a gyár igazgatója Bittelmayer Márton igazi gavalléros vendégszeretettel fogadta és Schmidt Gusztáv aligazgatóval, valamint Müller János irodatisztával együtt kalauzálást és alkalmat nyújtottak gondos szemlélet útján ismereteiknek kibővítésére. A tanulmányozás befejeztével megvendégelték a mintegy 30 tagból álló kereskedő csoportot. Ez alkalommal pohárköszöntővel is melegen üdvözölte Bittelmayer igazgató vendégeit, melyet Tárnai Gyula viszonzott, a gyár törekvő és figyelmes igazgatójára mondva köszöntőt, Kelemen Simon választmányi tag Franck H. Fiaira, Weisz Gyula választmányi tag a gyár igazgatójára és a tisztviselői karra, majd Schmidt Gusztáv aligazgató a fűszerkereskedők társulatára mondtak pohárköszöntőt. A kereskedők ezután elbucszva a házigazdától, egy kellemesen eltöltött délután emlékeivel távoztak.

— **A tábori főpap halála.** A szerencsétlen halottnak Szegehény József tábori főpap holttestét tegnap boncolták fel a rákospalotai halottasházban és temetése ma délután fél 4-kor történt teljes katonai díszszel. A rendőrség még mindig azon fáradozik, hogy teljes világosságot derítsen a tragikus halálesetre és az azzal összefüggő körülményekre. A vizsgálatot vezető Kórodi rendőrfogalmazó ma kiderítette azt, hogy Szegehény október 8-án a Merkur-bank ke-repesi-úti fiókjában elzálogosította 500 ko-

ronára 224978 számú 4%-os aranyjárdék kötvényét. A főpap november 5-én — mint megirtuk — 800 koronát vett fel és ezen a pénzen nov. 8-án kiváltotta az aranyjárdéket és a 117228. számú osztályosjegyet is megvette a Merkur-bank fiókjában. A rendőrség így megállapította, hogy Szegehény mire fordította pénzét s ezzel egyelőre elcsik az az alaposnak látszott feltevés, hogy a halottat kifosztották. A rendőrség most minden erejével azon fáradozik, hogy megállapítsa, hová tűnt a kiváltott aranyjárdék, nem lopták-e ezt el a halottól, vagy nem zálogosította-e el a főpap újból a kötvényt egy más pénzintézetnél.

— **Agyonnyomta a fiát.** Zsolnáról írják: Hrincsár itteni vasúti fűtő részegen tért haza lakására és feleségét tetteleg bántalmazta, a ki két kis gyermekét, hogy őket férje brutalitásától megmentse, a dunyha alá rejtette, míg maga elment hazulról. A részeg ember ráfeküdt a dunyhára, minek következtében reggelre az egyik gyermek, egy kétéves fiúcska, a dunyha alatt meg-tuladt.

— **Egy lap — sok szerkesztő.** Szakolcáról írják: Az itt megjelenő Pokrok c. lótlap, amelyet régebben Blaho Pál orsz. képviselő szerkesztett, az utóbbi időben igen sűrűn változtatja felelős szerkesztőjét. Blaho után a lap nyomdájának vezetője, Teslik József, majd pedig Kubicsék Mihály szedő vállalkozott a szerkesztésére, most pedig Mahács Alajos, a nyomda házi-szolgájának a neve szerepel a lapon, mint felelős szerkesztő.

— **Terpeszkednek a tótok.** Szakolcáról írják: Itt 100.000 korona alaptőkével egy új tót kereskedelmi bank van alakulóban, melynek élén Blahó Pál dr. orvos és a tót nemzetiségű párthoz tartozó társai állanak. A részvények aláírása már folyik.

Keresztényszociális kurzus Kassán. Az „Országos Katolikus Szövetség” Kassán a Katolikus Olvasókör nagytermében folyó hó 18., 19. és 20-án keresztényszociális kurzust rendez, a következő programmal: November hó 18-án, vasárnap délután 6 órakor: 1. Megnyitó, gróf Majláth József. 2. Nőkérdés, Geöcze Sarolta. 3. Népszövetség, Haller István. November hó 19-én, hétfőn délelőtt 10 órakor: 1. A nép vallás-erkölcsi nevelése (Kongregációk és más buzgalmi egyletek), Gruska Lajos. 2. Hitelszövetkezetek, Blasek Jenő. 3. A községi autonómia mint szociális erő, dr. Nyulászi Jenő. Ugyanaznap délután 6 órakor: 1. Növendő-egyesület (Patronage), Farkas Edith. 2. Alkoholizmus, Kager József. 3. A nép gazdasági oktatása, Szentiványi Károly. November hó 20-án, kedden délelőtt 9 órakor: 1. Ipari oktatás, Erdősi Károly. 2. Egyletek vezetése, dr. Nagy János. 3. Szövetkezetek, Vasskó József. Ugyanaznap délután 6 órakor: 1. Ipartejlesztés, dr. Ernst Sándor. 2. A nép jövedelme, dr. Nagy Emil. 3. Szellemi és phisikai munka, dr. Giesswein Sándor. Zárbeszéd. Dr. Fischer-Colbrie Ágost püspök.

Gyujtogatás bosszúból. Késmárkról jelentik: Tegnap Erzsébetháza községében ifj. Ferenc István felgyujtotta Pavlicsko János házat, minek következtében az egész épület elhamvadt. Pavlicsko neje, ki nem tudott menekülni, bentveszett az égő házban.

— **Országos vasúti gyűlés Szegeden.** A magyar szent korona országai szövetségének nagygyűlése december 8. és 9-ikén lesz Szegeden. Tárgya a legutóbbi budapesti nagygyűlés alkalmával leköszönt tisztviselő helyett ujaknak megválasztása. A fizetési rendezés és pragmatika kérdés megvitatása. A nagygyűlésen Batthány Tivadar gróf, a szövetség elnöke fog elnökölni. A nagygyűlés előkészítésére és az egész országból ideseregülő vasutasok méltó fogadtatására a vasutas kerület szegedi választmánya tegnap gyűlést tartott. A nagygyűlésen a vasutas-szövetség kassai kerülete is képviselteti magát.

— **Egy anya látomása.** Szenzációs gyilkosság tartja izgalomban Milánó közönségét. Ugyanis egy Luigiai Sironi nevű jó-módu milánói asszony a napokban éjszaka hangosan fölkiáltott:

— Szent Isten, meggyilkolták a fiamat! — és hangosan fölzokogott.

Fia, ki erre fölébredt, besietett hozzá és megvigasztalta, hogy ez csak álom. A vigasztaló szavak után az asszony megnyugodott és tovább aludt. Másnap reggel két misére menő asszony egy fiatal ember holttestét találta az utcán. A nála levő katonakönyvből megállapította a rendőrség, hogy az illető Sironi Leopold. Amikor az anyát a szomorú esetről értesítették, így szólott:

— Láttam álmomban, amikor fiamat saját fegyverével lelőtték.

A revolvert azonban már nem találták meg a fiatalember zsebében. A meggyilkolt jegyben járt egy Paganí Mária nevű gyönyörű szép és jó módu leánynyal, akinek azelőtt más volt a vőlegénye s a rendőrség azt hiszi, hogy a gyilkosság ezzel összefüggésben van. A nyomozás ez irányban erőlyesen folyik.

Színház, művészet.

Heti műsor:

Csütörtök: Sherlock Holmes kalandjai,
Pénteken: Sherlock Holmes kalandjai,
Szombaton: A Haza.
Vasárnap: d. u. Pereszlenyi juss.
este Szentiványi álom.

Scherlock Holmes.

(Detektív vigjáték 4 felvonásban, írta: Conan Doyle és Gillet, ford. Komor Gyula.)

Scherlock Holmes a detektívek királya. Nem alkalmazottja valamely rendőrségnek, — ő hivatalból detektív.

A logikus gondolkodásnak nagymestere, aki a legapróbb, legjelentéktelenebbnek látszó jelenségekből, bámulatos következtetéssel jut el a valósághoz. Amily meglepő és rejtélyes egy egy ilyen bravurja, oly egyszerű és kézzelfogható a magyarázata, a mivel ő rendszeren szolgálatára is van az ámuló embereknek. Egy rosszul palástolt arcvonás, egy ideges kezmozdulat, a ledobott szivarhamu, vagy az önkéntelenül kitörő indulat neki biztos támpontot nyujtanak vizsgálódásaiban s a teljesen különálló események között biztos érzékkel leli meg a kapcsolatot. Logikája megingathatatlan alapot ad kombinatív tehetségének s így nincs kérdés, nincs büntetés, amit ő meg nem oldana.

E képességei szenvedélyévé teszik a büntettek szálainak kutatását. Lénye általában rabja a szenvedélyeknek, s így magyarázható meg, hogy a legéletveszélyesebb kalandokba vág bele, pusztán az izgalom kedvéért, amit a veszélyek tudata okoz neki. Ezért hibás a befejezése a darabnak, mert a sablonos házasságkötés teljesen felesleges és indokolatlan benne. Holmes tetteinek nem a szerelem az indító oka s rontja a hatást az a tudat, hogy ime a detektív-király is beléesett a szerelem csapdájába.

Különben a III. és IV. felvonás teljesen rossz. Míg ugyanis az I. és II. felvonásban Holmes kezdettől fogva ura a helyzetnek, a III-ikban simpliciter törbeesik és lehetetlen módon szabadul meg. A IV. felvonásban egész ellaposodik a cselekmény.

A címszerepet dr. Rácz játszotta a közönség teljes meglegedésére. Egész alakítása léttel teli és eredeti volt. Csak az I-ső felvonásban követett el — talán a rendezés hibájából — egy jelentéktelen botlást. Hátal ült a házaspárnak, amit Holmes nem tesz meg. Faragó nem nekivaló szerephez jutott, ő helyette Szénássy jobban vált volna be. A többi szereplő mind a helyén volt. Az előadás élvezetes gyors menetben haladt, a rendezés hatásos és szép.

MIÉRT VÁSÁROL MINDENKI
RADÓ BÉLÁNÉNÁL
 OSZTÁLYSORSJEGYET!

1-ször, mert Radó Béláné sorsjegyei közül minden második nyer;
 2-ször, mert Radó Béláné ügyfeleinek a nyereményeket minden lovonás nélkül azonnal kifizeti;
 3-ször, mert Radó Béláné vevőit páratlan előzékeny és figyelmes kiszolgálásban részesíti;
 4-szer, mert Radó Béláné ügyfeleinek semmi néven nevezendő költséget nem számít fel;
 5-ször, mert Radó Béláné minden húzás után azonnal ésdíjtanul hivatalos uyereményjegyzéket küld és végül
 6-ször, mert Radó Béláné sorsjegyüzletében közismert elv: a teljes titoktartás.

Ergo: Megioghatatatlan, hogy lehet máshol osztálysorsjegyet vásárolni, mint **Radó Béláné sorsjegyüzletében** Kassa, Deák Ferenc-utca 21. szám alatt.

Garzó Bertalan minta-antikváriuma Kassa Andrassy-palota. MEGNYILT a kölcsönkönyvtár új művekkel magyar, német és francia nyelven. Előfizetés 1 óra 60 krajcár. — Ugyanott kincses kalendárium és Mikszáth „Almanach“ 1907. évre 2 korona helyett 80 krajcárért kapható. —

DIÓSY BÉLA

csörögi borkereskedése

fő-utca 49. szám.

Hideg csemege ételek. Kitűnő borok kimérve és nagyban. Palackozva 10 üveg vételnél házhoz szállítva ajánlja magát az uri közönség pártfogásába.

— KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR. —

ÉRTESÍTÉS.

Ezennel értesítjük a t. közönséget, hogy az eddigi $3\frac{1}{2}\%$ melletthelyezett betét kamatlátat f. hó 1-től

4 százalékra emeltük és az új betéteket is 4% -kal kamatoztatjuk; a betétikamatadót az intézet viseli.

Kassa, 1906. nov. 2.

Az igazgatóság.

Ismét óriási szerencse Gaedickenél!

A szerencse által oly kiválóan kedvelt gyűjtődém az utóbbi két sorsjátékban annyi főnyereményhez jutott, hogy szinte szállóigévé vált ez a mondás: **Naponta egy főnyeremény Gaedickenél.** Csak az **utolsó két sorsjátékban** a következő főnyereményeket fizettem ki t. vevőimnek

a legnagyobb főnyereményt:

400.000 koronát a 19406 számra

90.000 koronát a 3148 számra	25.000 koronát a 15900 számra	15.000 koronát a 121497 számra
60.000 koronát a 3952 számra	20.000 koronát a 88000 számra	15.000 koronát a 97214 számra
50.000 koronát a 64714 számra	15.000 koronát a 43841 számra	10.000 koronát a 35828 számra
30.000 koronát a 42778 számra	15.000 koronát a 95793 számra	10.000 koronát a 71772 számra
30.000 koronát a 88837 számra	15.000 koronát a 115220 számra	10.000 koronát a 42529 számra

A ki egy főnyereményhez akar jutni, az játszik feltétlenül **Gaedicke** szerencsegyűjtődéjében, mert eddig ott nyerték, bebizonyíthatólag a legtöbb főnyereményt. Az I. oszt. húzása már

november hó 22-én és 23-án kezdődik.

A sorsjegyek ára: Egy egész 12.— Egy fél 6.— Egy negyed 3.— Egy nyolcad sorsjegy 1.50 korona.

Minden vevőnek postabefizetési lapot küldök, mely által pénzküldemények postadíjmentesen utalhatók át. Vevőköröm sorsjátékról sorsjátékra nagyobbodik, mely körülmény fényes bizonyítéka annak, hogy gyűjtődém a lakosság minden rétegében közkedveltségnek örvend. Kísérlelje meg egyszer szerencsáját Gaedicke szerencsegyűjtődéjében s Ön bizony számíthat eredményre.

Gaedicke bankház Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.